

<i>Sygn. akt</i>	<i>III AUa 484/13</i>
------------------	-----------------------

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **28 sierpnia 2013 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Bogumiła Burda (spr.)
	Sędziowie:	SSA Barbara Gonera SSA Stanisław Urban
	Protokolant	st.sekr.sądowy M. Piekielek

po rozpoznaniu w dniu **28 sierpnia 2013 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **R. L.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o emeryturę

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału

w R.

od wyroku **Sądu Okręgowego w Rzeszowie**

z dnia **5 marca 2013 r.** sygn. akt **IV U 1334/12**

o d d a l a apelację.

Sygn. akt III AUa 484/13

UZASADNIENIE

Decyzją z 22 czerwca 2012r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział

w R. odmówił R. L. ustalenia prawa do emerytury, wskazując w uzasadnieniu, że ubezpieczony nie udowodnił piętnastoletniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach, wykonywanego stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Organ rentowy podał, że do stażu pracy w szczególnych warunkach nie zaliczył okresu zatrudnienia w (...) S.A. w R. w latach 1977 – 1980 i 1994 – 1998, z uwagi na fakt, że wnioskodawca wykonywał dozór inżyniersko – techniczny na wydziale, w którym jako podstawowe wykonywane są prace polegające na przetwórstwie tworzyw sztucznych, podczas gdy zgodnie z przepisami nadzór taki winien być wykonywany na wydziałach zajmujących się łącznie produkcją i przetwórstwem tworzyw sztucznych.

W podstawie prawnej rozstrzygnięcia zawartego w decyzji organ rentowy powołał art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U z 2009 r. Nr 153 poz. 1227) oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983r., Nr 8, poz. 43 ze zm.).

R. L. zakwestionował decyzję w odwołaniu skierowanym do Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie i wniósł o jej zmianę poprzez ustalenie prawa do świadczenia.

W uzasadnieniu podniósł, że wykazał wymagane przepisami prawa 15 lat pracy w szczególnych warunkach, przedstawiając stosowne zaświadczenie sporządzone przez jego pracodawcę.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wniósł o jego oddalenie z przyczyn, które legły u podstaw wydania zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie po rozpoznaniu sprawy wyrokiem z 5 marca 2013r. zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. z dnia 22 czerwca 2012r. w ten sposób, że przyznał wnioskodawcy R. L. prawo do emerytury poczynając od 8 maja 2012r.

W pisemnym uzasadnieniu wydanego rozstrzygnięcia Sąd wskazał na niesporne okoliczności dotyczące okresu składkowego urodzonego w dniu (...) wnioskodawcy w wymiarze 27 lat 6 miesięcy i 27 dni okresów składkowych i nieskładkowych oraz okresu pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 7 lat 1 miesiąc i 25 dni stażu pracy w szczególnych warunkach.

Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego, a przede wszystkim zeznań świadków (zdaniem tego Sądu w pełni wiarygodnych) oraz dokumentów znajdujących się w aktach organu rentowego, Sąd Okręgowy ustalił, że ubezpieczony od 23 marca 1977r. do 31 marca 1980r., a następnie także od 16 kwietnia 1983r. do 2 listopada 1986r. pracował na stanowisku kontrolera jakości wyrobów na wydziale, w którym między innymi były wykonywane prace na tzw. zgrzewalni, zaczyszczalni i prasach (polegające na ustawianiu pras i zgrzewarek) – zaliczane do prac w szczególnych warunkach. Od 1 marca 1994r. skarżący awansował na stanowisko mistrza i w takim charakterze pracował do 2006r., w dalszym ciągu sprawując nadzór nad pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach. Była to praca bezpośrednio na hali produkcyjnej, stała i w pełnym wymiarze czasu pracy – wymieniona w Wykazie A Dział IV poz. 17 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r.

Oceniając wykładnię przepisów zaprezentowaną przez organ rentowy, Sąd Okręgowy uznał ją za błędną i stwierdził, że „pozycja 17 działu IV ma charakter zbioru i spełnienie przez zakład (oddział, wydział) już jednego elementu tego zbioru , czyli np. przetwarzanie tworzyw sztucznych, pozwala na zakwalifikowanie pracy w tym zakładzie jako pracy w szczególnych warunkach”.

Wydane orzeczenie Sąd I instancji oparł na treści art. 477¹⁴ 2 kpc.

W podstawie prawnej rozstrzygnięcia o kosztach Sąd powołał art. 98 § 1 kpc w zw. z § 2 ust. 2 i § 12 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego skierował do Sądu Apelacyjnego Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R..

Zakład zarzucił:

- naruszenie art. 32 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227) w związku z § 2 ust. 1 rozporządzenia RM z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43) i Wykazem A Dział IV, poz. 17 stanowiącym załącznik do rozporządzenia oraz w związku z Zarządzeniem Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach, przez błędną wykładnię tych przepisów polegającą na przyjęciu, że charakter prac wykonywanych w wydziale, w którym wnioskodawca sprawował dozór inżyniersko techniczny tj. przetwórstwo tworzyw sztucznych, odpowiada charakterowi prac wymienionych w Wykazie A Dziale IV poz. 17, który obejmuje łącznie produkcję i przetwórstwo tworzyw sztucznych;

- naruszenie art. 233 § 1 kpc poprzez dokonanie oceny dowodów bez wszechstronnego rozważenia wszystkich okoliczności sprawy, w szczególności poprzez przyjęcie, że dodatkowo w okresie od 16 kwietnia 1983r. do 2 listopada 1986r. (tj. okresie brakującym do 15 letniego okresu pracy w szczególnych warunkach) wnioskodawca wykonywał prace w szczególnych warunkach, podczas gdy zgromadzony materiał dowodowy nie potwierdza zatrudnienia w szczególnych warunkach w tym okresie;

- naruszenie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poprzez jego zastosowanie w sprawie i przyznanie wnioskodawcy prawa do emerytury, pomimo że nie legitymuje się okres 15 lat wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Przy tak sformułowanych zarzutach organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie odwołania.

W uzasadnieniu apelacji ZUS podkreślił, że prowadzenie w ramach działalności zakładu pracy jedynie przetwórstwa tworzyw sztucznych nie jest wystarczające, aby zakład ten mógł stosować przepisy rozporządzenia Rady Ministrów, a więc nie ma uzasadnienia wystawianie pracownikom świadectw wykonywania prac w szczególnych warunkach z powołaniem się na przepisy rozporządzenia.

Niezależnie od powyższego organ rentowy zakwestionował ustalenia Sądu I instancji odnoszące się do zatrudnienia wnioskodawcy w szczególnych warunkach od 16 kwietnia 19845r. do 2 listopada 1986r., a to z tego względu, że ubiegając się o emeryturę wnioskodawca nie wskazywał tego okresu jako pracy w szczególnych warunkach.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje :

Apelacja organu rentowego jest nieuzasadniona i dlatego podlega oddaleniu. W ocenie tutejszego Sądu zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Rzeszowie zawiera bowiem trafne i odpowiadające prawu rozstrzygnięcie.

W niniejszej sprawie wnioskodawca R. L. dochodził ustalenia prawa do emerytury w obniżonym wieku, o której mowa w art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zmianami).

Rozpoznając istotę sporu w przedmiotowej sprawie przypomnieć wypadnie, iż prawo do tak określonej emerytury w obniżonym wieku emerytalnym przysługuje ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r., po osiągnięciu przez nich wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40 oznaczonej ustawy emerytalno – rentowej (55 lat dla kobiet oraz 60 lat dla mężczyzn), o ile przed dniem 1 stycznia 1999 r. spełnili przesłanki stażowe – tj. wykazali łączny staż

ubezpieczenia wynoszący odpowiednio dla mężczyzn co najmniej 25 lat, a dla kobiet 20 lat, w tym co najmniej 15 – letni staż pracy w warunkach szczególnych (wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na danym stanowisku), oraz którzy nie przystąpili do OFE.

Podkreślić należy, iż prawo do tej emerytury przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia warunki określone w tym przepisie, niezależnie od tego, kiedy osiągnął przewidziany ustawą wiek.

Bezspornym w sprawie było, iż wnioskodawca ukończył 60 lat życia, legitymuje się ponad 25 – letnim stażem ubezpieczenia oraz nie przystąpił do OFE. Spornym natomiast pozostawało czy będąc zatrudnionym w (...) S.A. w R. pracował w szczególnych warunkach.

Sąd I instancji na podstawie zeznań J. D. i K. G., jak i zeznań samego wnioskodawcy, które są logiczne i korespondują ze sobą ustalił, że R. L. będąc zatrudnionym stale i w pełnym wymiarze w (...) S.A. w R. w okresach od 23 marca 1977r. do 31 marca 1980r., od 16 kwietnia 1985r. do 2 listopada 1986r. oraz od 1 marca 1994r. do 31 grudnia 1998r. wykonywał pracę w warunkach szczególnych wymienioną w Dziale XIV Wykazu A poz. 24 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, świadcząc pracę polegającą na kontroli międzyoperacyjnej, kontroli jakości produkcji i usług oraz dozorcze inżynieryjno – technicznym na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane były prace wymienione w Wykazie A, Dział IV poz. 17.

Ustalenia powyższe Sąd Apelacyjny w Rzeszowie w pełni podziela, gdyż znajdują one potwierdzenie w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, którego ocena – pomimo zgłaszanych przez organ rentowy zastrzeżeń nie budzi wątpliwości. Poczynione bowiem ustalenia w zakresie faktycznie zajmowanego przez wnioskodawcę stanowiska i rodzaju wykonywanej pracy znajdują pełne oparcie w zeznaniach słuchanych w sprawie tak świadków jak i samego wnioskodawcy – nie są to więc ustalenia dowolne.

Apelacja organu rentowego w znaczącej części opiera się na kwestionowaniu przez ten organ dokonanej przez Sąd Okręgowy wykładni przepisów określających stanowiska pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach.

Zakład bowiem dowodzi, że konstrukcja zapisu widniejącego w rozporządzeniu Rady Ministrów w Wykazie A Dziale IV pod poz. 17 wskazuje na konieczność występowania w działalności zakładu zarówno produkcji jak i przetwórstwa tworzyw sztucznych i tylko zakład prowadzący oba rodzaje działalności uprawniony jest do stosowania przepisów rozporządzenia RM z dnia 7 lutego 1983r.

Ze stanowiskiem tym nie można się zgodzić.

Dział IV Wykazu A rozporządzenia z 7 lutego 1983r. wymienia jako prace w szczególnych warunkach prace przy „produkcji i przetwórstwie żywic i tworzyw sztucznych oraz produkcję surowców, półproduktów i środków pomocniczych do ich produkcji i przetwórstwa, produkcji wosków i woskoli”.

Rację ma więc Sąd Okręgowy, kiedy stwierdza, że prawidłowa wykładnia tej pozycji rozporządzenia powinna skłaniać do przyjęcia, że pracami w szczególnych warunkach są prace przy produkcji tworzyw sztucznych, prace przy przetwórstwie tworzyw sztucznych lub prace przy produkcji i przetwórstwie, a zatem do przyjęcia pracy w warunkach szczególnych wystarczające jest, by zakład prowadził jeden z rodzajów wymienionej działalności.

Jako bezzasadny należy ocenić podniesiony w apelacji zarzut błędnego uwzględnienia przez Sąd Okręgowy zatrudnienia wnioskodawcy od 16 kwietnia 1985r. do 2 listopada 1986r. jako pracy w szczególnych warunkach, gdyż wbrew odmiennym twierdzeniom organu rentowego, zebrany materiał dowodowy, a przede wszystkim zeznania świadków i znajdująca się w aktach osobowych skarżącego umowa o pracę z 16 kwietnia 1985r. jednoznacznie wskazują, że wymienionym okresie R. L. także wykonywał pracę, o której mowa w Wykazie A Dział XIV poz. 24 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r.

Reasumując powtórzyć wypadnie, iż przyjęta przez Sąd I instancji ocena materiału dowodowego nie była oceną dowolną, ale mieszczącą się w granicach swobodnej oceny o jakiej stanowi art. 233 § 1 kpc.

Apelacja organu rentowego nie zawiera zaś żadnych zarzutów, które ocenę wiarygodności i mocy dowodów dokonaną przez Sąd I instancji mogłyby podważyć.

W świetle powyższych wywodów apelację organu rentowego wobec braku zarówno podstaw faktycznych jak i prawnych do jej uwzględnienia, należało oddalić na podstawie art. 385 kpc.

(...)

(...)

(...)